

РЕШЕНИЕ

№ 170

гр. Варна, 18.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Даниела Ил. Писарова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Георги Йовчев Въззивно търговско дело № 20233001000140 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“, ЕИК 000694286, със седалище гр.София срещу решение №66/24.11.2022 г. по т.д.9/2022 г. по описа на ОС - Шумен, в частта с която искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в полза на П. И. П. от гр.Шумен, изразяващи се в претърпени болки и страдания в резултат на ПТП, настъпило на на 12.07.2021 г., причинено виновно от водача на лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“, с рег. № Н 1899 ВХ е уважен за горницата над 50 000 лева до 90 000 лева, на основание чл.432 от КЗ.

Във въззивната жалба се сочат допуснати нарушения при постановяване на решението, изразяващи се в противоречие с материалния закон – чл.52 от ЗЗД. Поддържа, че присъденото обезщетение е завишено и не отговаря на установената съдебна практика, по отношение определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди. Излага, че са налице основания за намаляване на обезщетението, тъй като е налице съпричиняване на вредоносния резултат.

Насрещната страна П. И. П. от гр.Шумен е подала писмен отговор, в който оспорва жалбата.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, в съответствие с правомощията си по чл. 269 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не оспорват предпоставките за възникване отговорността на застрахователя – наличието на деликт при съответното авторство, противоправност и вина; наличието на валидно застрахователно правоотношение между причинителя и застрахователното дружество по застраховка „гражданска отговорност“; настъпването на застрахователно събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя. Следователно – процесните претенции са доказани по основание.

Въззивните възражения са сведени единствено до неправилността на съдебния акт,

поради нарушение на материалния закон – чл.52 ЗЗД, като застрахователят поддържа, че е налице неправилно определяне на дължимото обезщетение, посредством прекомерното му увеличаване в нарушение на принципа за справедливост и несъобразяване с наличието на съпричиняване на вредоносния резултат. В този предметен обхват следва да се произнесе и въззивния съд съобразно правилото на чл. 269, изр.2 ГПК.

От съвкупната преценка на събраните по делото гласни и писмени доказателства, експертни заключения, вкл. и заключението по извършената във въззивното производство СМЕ се установява, че въззиваемата П., в резултат на произшествието е получила травматични увреждания, изразяващи се във фрактура на горното рамо на лявата срамна кост на таза; фрактура на външния кондил на големия пищял на лявата подбедрица и открита рана на дясната ръка с кожен дефект, подлежащ на кожна пластика. Проведено е оперативно лечение на фрактура на външния кондил на големия пищял на лявата подбедрица – кръвна репозиция и метална остеосинтеза. По отношение фрактурата на горното рамо на лявата срамна кост на таза е предприето консервативно лечение – леглови режим. Досежно откритата охлузна рана на дясната длан с кожен дефект е преценено, че същата подлежи на кожна пластика. Въззиваемата е изписана от ортопедията на осмия ден след ПТП с указания да спазва режим на легло за срок от 30 дни, след това да не натоварва крайника 90 дни. Назначена е терапия за дома, включваща два медикамента с противосъсирващо действие, антибиотик и протектор на стомашната лигавица. Въпреки назначената терапия на седмия ден след дехоспитализацията от ортопедията у пострадалата се е развило посттравматично усложнение – белодробна тромбоемболия, поради което е рехоспитализирана в кардиологично отделение. Лечението в кардиология е протекло успешно, без развитие на усложнения. Вещото лице е посочило, че обичайните срокове за възстановяване за фрактурата на горното рамо на лявата срамна кост на таза са 2-3 месеца; за фрактурата на външния кондил на големия пищял на лявата подбедрица 4-5 месеца и за откритата рана на дясната ръка не по-малко от 30 – 40 дни. От обясненията на вещите лица, дадени в с.з. се установява, че при извършения преглед е установено, че вследствие на пролежаването е развита „Зудекова дистрофия“, като за подобряването на обема на движение следва да се извършва физиотерапия.

От показанията на свидетелите М. И. И. и Г. П. С. които съдят цени като непосредствени и кореспондиращи с останалите доказателства се установява, че след изписванията ѝ от болницата, въззиваемата е била на легло и е имала нужда от чужда помощ за задоволяване на хигиенните и битовите си потребности. Изпитвала е силни болки, била е напълно обездвижена и е имала нужда от непрекъснато обгрижване. Според свидетелите, получените травми са се отразили както на психичното, така и на емоционалното състояние на въззиваемата.

Гореизложеното, дава основание на съда изцяло да сподели извода на ОС – Шумен, за определянето на обезщетението за претърпени неимуществени вреди в размер на 90 000 лева.

Тази сума е напълно съобразена с интензитета, продължителността и характера на претърпените болки и страдания. Същевременно обаче, справедливостта по смисъла на чл.52 ЗЗД е морално-етична категория, която не е абстрактно понятие и следва при всяко положение да бъде съобразена с икономическия растеж, настоящ стандарт и средностатистическите показатели за доход и покупателни способности към датата на деликта. В тази връзка следва да се изтъкне, че именно посочената динамика в икономическа конюнктура стои в основата на непрекъснатото нарастване нивата на застрахователно покритие за неимуществени вреди и законодателното задължение за тяхното периодично осъвременяване - [§ 4, ал. 3 и 4 от ДР на КЗ](#). Задължението на застрахователя е функция от задължението на застрахования да обезщети увреденото от него лице, а същевременно двете задължения са едни и същи по съдържание и размер в рамките на застрахователния договор.

В този смисъл е и даденото разрешение в постановените по реда на чл.290 от ГПК решения на ВКС и съставляващи поради това задължителната по смисъла на ТР 1/2010 г. на

ОСГТК на ВКС практика - [Решение № 83 от 6.07.2009 г. по т. д. № 795/2008 г.](#) на ВКС, II т. о., и [Решение № 1 от 26.03.2012 г. по т. д. № 299/2011 г.](#), II т. о., [Решение 25 от 17.03.2010 г.](#) по т. д. № 211/2009 г., II т. о, Р. № 206 от 12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г. II т. о. и редица други. Наред с това, следва да се съобрази, че болките и страданията, във физически, психологичен и емоционален план, не се ограничават само до изживените в момента на самото престъпление болки и страдания, а продължават и след това, като нанесените травми не са отшумели.

Преценката за размера на обезщетението по чл.52 ЗЗД се извършва за всеки конкретен случай по справедливост и вътрешно убеждение, като в случая, определеното от ВОС обезщетение отговаря в максимална степен на гореопределените критерии.

Съдът намира за неоснователно направеното от въззивника възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. Според застрахователя неправилната и неадекватна субективна преценка на ищцата при предприемане на пресичане по пешеходна пътека е допринесла за настъпването на ПТП и причиняването на неимуществени вреди, тъй като тя е навлязла внезапно на пътното платно, без да се съобрази с приближаващия се автомобил – т. е. твърди се противоправно поведение, съставляващо нарушения на правилата по чл. 113, ал. 1, т. 1 и чл. 114, т. 1 ЗДвП.

От приложеното НОХД № 538/2022 г. по описа на РС – Шумен се установява, че с определение №92/07.04.2022 г., постановено по на основание чл.382 от НПК във вр. с чл.24, ал.3 от НПК е одобрено постигнатото между Районна прокуратура – Шумен и Б. И. Ю. споразумение, с което се приема за безспорно установено от фактическа страна, че обвиняемият Б. И. Ю. на 12.07.2021 г. в гр. Шумен, при управление на МПС – лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“, с рег. № Н 1899 ВХ, нарушил правилата за движение, а именно чл.20, ал.2, чл.116 и чл.119, ал.1 от ЗДвП по непредпазливост причинил средна телесна повреда на П. И. П. от гр. Шумен, изразяваща се в счупване на лявата срамна кост на таза и счупване на големия пищял на лявата подбедрица, довели до трайно затруднение в движението на левия долен крайник за срок по-голям от един месец, средно за 5–6 месеца при благоприятно протичане на оздравителния процес, както и 2 настъпило последващо усложнение в здравословното състояние на П. П., изразяващо се в белодробна тромбоемболия, довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота ѝ, като деянието е извършено на пешеходна пътека – престъпление по чл.343, ал.3, предл. 8, б. „а“, пр.2 от НК във вр. с чл.343, ал.1, б. „б“, пр.2 от НК във р. с чл.342, ал.1 от НК. От субективна страна деянието е извършено виновно по непредпазливост.

Забраната да се преразглеждат от съда, разглеждащ гражданскоправните последици от деянието, вече разрешените от наказателния съд въпроси относно извършване на деянието, неговата противоправност и виновността на деца - чл. 300 ГПК във вр. чл. 413, ал. 2 и ал. 3 НПК, се отнася до всички елементи на деянието, включени във фактическия състав на престъплението. В случая, пресичането на пешеходна пътека от пострадалото лице е квалифициращо обстоятелство по чл. 343, ал. 3, предл. последно от НК, прието с одобреното от наказателния съд споразумение, което има последиците на влязла в сила присъда - чл. 383, ал. 1 НПК и следва да бъде зачетено в настоящето производство. Съгласно чл. 119, ал. 5 от ЗДвП при пътнотранспортно произшествие с пешеходец на обозначена пътна маркировка „пешеходна пътека“, когато водачът е превишил разрешената максимална скорост за движение или е нарушил друго правило от ЗДвП, имащо отношение към произшествието, пешеходецът не се счита за съпричинител за настъпване на съответното произшествие. Допуснатите нарушения на правила от ЗДвП от страна на водача на увреждащото МПС са изрично изброени в споразумението между Районна прокуратура – Шумен и Б. И. Ю., посочен от ищцата като автор на процесния деликт, което е одобрено от наказателния съд, в това число и нарушение на чл.119, ал.1 от ЗДвП, предвиждащ задължение за водача при приближаване на пешеходна пътека да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващи по нея пешеходци, като намали скоростта или спре. Налице са всички изискуеми предпоставки за приложение на нормата на чл.119, ал.5 от ЗДвП. Законът за изменение и допълнение на ЗДвП, с който е създадена новата ал.5 на чл. 119 ЗЗД, е

обнародван в ДВ бр.9 от 2017 г., в сила от 26.01.2017г., след постановяването на ТР № 2 от 22.12.2016 г. по тълк. д. № 2/2016 г. на ОСНК на ВКС, съгласно което абсолютното право на пешеходеца при пресичане на пътното платно на специално очертана с маркировка пешеходна пътека се упражнява при спазване на правилата на чл.113 и чл.114 ЗДвП. Т.е. даденото от ВКС разрешение с това тълкувателно решение е относимо към казусите, за които не е приложима новата разпоредба на чл.119 ЗЗД. Ищцата, като пешеходец, не може да бъде квалифицирана като съпричинител за настъпване на съответното произшествие на пешеходна пътека, виновно причинено, в нарушение на правилата за движение по пътищата, от водач на застраховано при ответника ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” АД моторно превозно средство, на основание чл. 119, ал. 5 от ЗДвП. Отделно от това, събраните по делото доказателства изключват истинността на обстоятелствата, на които е основано възражението и застрахователя, тъй като ударът между пешеходката и застрахования автомобил не е настъпил при внезапно навлизане на пешеходеца на пътното платно, обозначено с пътна маркировка „пешеходна пътека“, а при вече започнало от нейна страна пресичане.

С оглед на изложеното, съдът приема разглежданата претенция за основателна до размера, уважен от ШОС, поради което съдебният акт следва да бъде потвърден изцяло, като препраща и към мотивите на първоинстанционния съд.

С оглед изхода на спора и предвид съевременно направеното искане, придружено с договор за правна помощ, сключен при условията на чл.38, ал.1, т.2, в полза на пълномощника на П. И. П., на осн. чл.38, ал.2 от ЗА, следва да се присъди адвотско възнаграждение за въззивната инстанция за защитата срещу въззивната жалба на застрахователя, съобразно обжалваемия интерес /40 000 лева/, в минимален размер – 4620 лева с ДДС.

Мотивиран от гореизложеното и на осн. чл.272 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №66/24.11.2022 г. по т.д.9/2022 г. по описа на ОС - Шумен, в частта с която искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в полза на П. И. П. от гр.Шумен, изразяващи се в претърпени болки и страдания в резултат на ПТП, настъпило на 12.07.2021 г., причинено виновно от водача на лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“, с рег. № Н 1899 ВХ е уважен за горницата над 50 000 лева до 90 000 лева, на основание чл.432 от КЗ.

ОСЪЖДА ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” АД, ЕИК 000694286 със седалище и адрес на управление гр. София, район Триадица, пл. „Позитано“ № 5 **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Н. Н. Д., адвокат при ШАК, служ. адрес гр.София, ул.“Христо Белчев“ 2, офис 1, като пълномощник на П. И. П. от гр.Шумен, сумата от **4620 (четири хиляди шестстотин и двадесет) лева с ДДС** – адвокатско възнаграждение за безплатно процесуално представителство по в.т.д.№140/2023 год. по описа на ВнаС, на основание чл.38 ал.2 вр. ал.1 т.2 от Закона за адвокатура.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщението до страните пред ВКС на РБългария при условията на чл.280, ал.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____